

אגל

שבת קדוש פרשת ראה, אדר"ח אלול:

בתפילת שחרית, ב'הלל' ובמוסף שילכו הזזונים ניגונים שמזים והרכי עורדם בידו הק'.

התוועדות השבת נפתחה בביאור מפורט של הפסוק הראשון בפרשה - "ראה אנכי נתן לפניכם היום...", כאשר לכל לראש אמר הרבי כי נושא הראיה קשור ב'שטרעם' שמתנהל בענין עד מחי, בקשה שעיקרה הוא הרצון לראות את הגאולה.

אחרי הביאור בכל פרט בפסוק זה עמד הרבי בהרחבה על התאריך, שבת ר"ח אלול, ולימד את ההוראה מקביעות מיוחדת זו: תחילה באה השבת ואחר כך ראש חודש, ללמדן שתחילה נמצא יהודי במצב של 'שבת', למעלה מכל הגבלה של זמן ומקום ורק אחר כך הוא 'יורד' לעולם המעשה. כן הוסבר יחודו של ר"ח אלול. ועוד.

בשיחת הק' השניה פירט הרבי כיצד פרשת השבוע, הפרק של השבת בפרקי אבות, הסמיכות לטי"ו באב וכו' קשורים בגאולה הקרובה לבוא. בין הדברים היו ביטויים מופלאים על שנת 'אראנו נפלאות' והרבי חזר ועמד על הפלא של השנה ביציאת המוני יהודים מרוסיה ובתוך הדברים הוזכר שוב את כינוס השלוחים, שלוחי חב"ד, שהיה במוסקבה באמרו שהדבר הוא בגדר 'פעולה נמשכת'.

יצויין כי בתוך הדברים על הגאולה היו לא מעט התבטאויות בלתי רגילות. לדוגמא - הרבי אמר כי בהתוועדות אומרים 'לחיים' ומברכים איש את רעהו ועונים 'אמן' שהוא יהיה גם 'אמן' על הגאולה שתבוא לא בעוד שני רגעים אלא מיד כרגע הבא...

בין השיחות שרו ניגונים שמחים ובהם "שישו ושמחו בשמחת גאולה הנה הנה משיח בא" שמרכים לשיר לאחרונה והרבי עודד את השירה פעמים רבות וגם בשתי ידי הק'. לא אחת ניכר היה שמתחילס במיוחד לקבוצות גדולות של אורחים משיקגו וממונטריאל שנכחו בהתוועדות.

בשיחה השלישית, האחרונה, דיבר הרבי על הצורך למסור את דברי התורה הנאמרים, ובמיוחד במה שקשור לתוכן של חודש אלול, למספר רב ככל האפשר של יהודים ואפילו השפעה על עוד יהודי אחד ויחיד ערכה גדול מאוד.

בסיום השיחה איחל הרבי שבקרוב תהיה ארץ ישראל במצב של "כל יושביה עליה", כאשר כל יהודי יעלה מלמטה למעלה ובהקשר זה הוזכר שאלו שהעמידו קנקני משקה יעלו מלמעלה למטה לפחות בתוך בית הכנסת...

עם תום השיחה היתה חלוקת המשקה ואחריה התחיל הרבי את ניגון ההקפות לאביו רלוי"צ ז"ל ושוב הורגשה שמחה רבה.

אחרי ההתוועדות התפללו כרגיל תפילת מנחה. כשיצא

הרבי מבית הכנסת, עמדה קבוצת האורחים הנ"ל סמוך לדלת היציאה והם אמרו לרבי 'לחיים', אחד הילדים משיקגו נפל והרבי סימן לו לומר 'לחיים'. בינתיים ענה הרבי לאורחים 'לחיים' והמתין עד שהביאו לילד כוסית יין.

יום ראשון בדר"ח אלול:

תפילת שחרית נערכה ברוב עם. חלק מהבאים לקבל דולר לצדקה הקדימו לבוא וביחד עם ציבור המתפללים היה קהל רב כ"י. ב'הלל' שילב החזן ניגונים והרבי עודד את השירה ובין שחרית למוסף יצא הרבי מביהכ"ס לחליצת והנחת התפילין, כנהוג.

אחרי התפילה תקע רה"ת ר' דוד ראסקין שי' בשופר. וכן בכל ימי החול במשך חודש אלול.

בדרך יציאתו מהתפילה בידך הרבי נוסעים: 'פארט ג'וזונטערהייט, זאל זיין א כתיבה וחתומה טובה'.

חלוקת השטרות לצדקה נמשכה עד הערב ממש. ואחרי הפסקה קלה התקיימה תפילת מנחה ומיד אחריה - ערבית.

גם אחרי תפילת ערבית חילק הרבי שטרות לצדקה, הפעם 2 שטרות של דולר לכל אחד ואחת. חלוקה זו נמשכה כעשר דקות.

יום שני ב' אלול:

לשחרית נכנס הרבי בסביבות השעה עשר וחצי, לפני 'ברוך שאמר' פתח הרבי את התהילים למשך מספר שניות בעמד שלפני פרק ט'.

לפני 'עלינו לשבח' אמר הרבי שלושת הפרקים הראשונים בתהלים, אחר כך הניח את סידורו הפתוח על התהילים הפתוח ואמר 'עלינו לשבח', אחרי שסגרו את סידורו דפדף לשיעור היומי בתהלים ואמר, דפדף שוב לתחילת התהלים ואמר את הפרקים ד' ה' ו'.

הרבי נסע לאוהל וחזר בשעה מוקדמת יחסית עוד לפני שקיעת החמה. לאחר שהות קצרה נכנס לתפילת מנחה ועם סיומה התפללו ערבית.

אחר כך היתה חלוקת שטרות לצדקה.

יום שלישי ג' אלול:

בתפילת שחרית, לפני הודו דפדף הרבי בספר התהילים בפרקים הראשונים, בסיום אמירת השיעור החדשי בתהלים אחרי התפילה, אמר הרבי את פרקי התהלים א' עד ט'.

אחרי תפילת מנחה חילק הרבי במפתיע שלושה שטרות של דולר לצדקה לכל אחד ואחת מהנוכחים.

בתפילת ערבית נכחה קבוצה מילדי 'גן ישראל' בדיטרויט

כשבירד החיק והרבי רמז להם להכנס אל תוך חדרו הק'. השניים שהו בפנים כשש דקות.

מאוחר יותר במשך הערב התוועדו הרבנים קונין ואהרונוב ב־770 לשעה קלה ובמהלך התוועדות זו חשפו משהו

הרב אהרונוב והרב קונין בהתוועדות מיוחדות לאחר צאתם מהיחידות מהיחידות: על פניו הק' של הרבי היתה ניכרת שמחה גדולה. הרבי דפדף בחיק מיד עם קבלתו. הרבי דיבר על החזרת הספרים כשהוא מתייחס למונח 'פדין שבויים' ואמר שבנוגע ל'פדין שבויים' יש חשיבות לכל רגע. הרבי התעניין אודות עורכת הדין (הד"ר רזניק) הפעילה במסירות בענין הספרים. לבסוף איחל שה'פיל' הבא יבוא ביחד עם משיח צדקנו. (פרטים נוספים על כך ועל החיק עצמו - ראה ב'כפר חב"ד' גליון מס' 488).

יום חמישי ה' אלול:

הרבי נסע לאוהל וכשוכנו אחרי התפילות מנחה וערבית, היתה חלוקת שטרות לצדקה - 2 שטרות לכאריא.

להרב קונין נתן הרבי פעם נוספת 2 שטרות - 'עבור הספרים'.

הרב אהרונוב בקריאת התורה ביום חמישי אחרי היחידות

ששרו בהתלהבות לפני כניסת הרבי ובעת התפילה שרו את הניגונים הרגילים במחנה הקיץ באמן יהא שמיא רבה' וביעלינו לשבח'. כשהתחילו 'ועל כן נקוה' עודד הרבי את שירתם בידו הק' וכן ביאל תירא' ואך צדיקים'. אחרי התפילה התקיימה חלוקת שטרות לצדקה. לפני כן קרא אחד הילדים בהתלהבות יחי אדונינו מורינו ורבינו, כל הקהל ענה אחריו יחי והילדים המשיכו לשיר במשך החלוקה.

הרבי נתן לכאריא 2 שטרות של דולר לצדקה. החלוקה נמשכה כעשר דקות ואחר כך יצא הרבי מביהכ"ס כשמעודד את שירת הילדים. בדרכו שם 2 שטרות (מתוך הסיודור) באחת מקופות הצדקה.

יום רביעי ד' אלול:

אחרי שחרית אמר הרבי בתהילים את השיעור היומי ולאחר מכן את ג' הפרקים של חודש אלול.

האירוע, בה"א הידועה, של היום הוא מסירת ה'פיל', חיק החקירה, של רבי לוי יצחק נ"ע, לידי הרבי. היה זה כאשר בערב הגיעו ל־770 שניים מתוך ארבעת חברי המשלחת המיוחדת להחזרת הספרים מרוסיה: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב והרב שלמה קונין ובידם ה'פיל' - חיק החקירה - של הגה"ק רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל, אביו של, יבלחטיא, הרבי שליט"א, אשר לאחרונה זוכה באופן רישמי מכל אשמה והחיק שלו נמסר ע"י הק.ג.ב. לאגודת חסידי חב"ד ברוסיה כדי להעבירו לרבי.

ריקוד חסידי לאחר צאת שני חברי אג"ח ברוסיה מהיחידות

לעת תפילת ערבית עמד הרב קונין ליד ה'מזרח' וכאשר הרבי נכנס, הרב קונין שר בהתלהבות את ניגון החקפות של רלוי"צ כשכל הקהל מצטרף. השירה גברה כאשר הרבי התקרב למקומו הקבוע והניף את ידו הק' בעוז לעבר הרב קונין כשעל פניו הק' שורה שמחה גלויה.

אחרי התפילה היתה חלוקת שטרות לצדקה. שטר אחד לכאריא. כאשר הרב קונין עבר נתן לו הרבי (בחיוך) דולר נוסף - 'עבור הספרים'. מיד אח"כ מיהרו הרב אהרונוב והרב קונין ל'אגודת-התחנות' והמתינו שם לבואו של הרבי, עם תום חלוקת השטרות. כאשר הרבי הגיע ניגש הרב קונין

יום שישי ו' אלול:

קהל אנ"ש והתמימים ליוה אחרי תפילת מנחה את ארונו של השליח הרה"ח ר' יעקב נח ב"ר יואל קראנץ ע"ה, אשר נפטר היום בבית חב"ד אשר בעירו, ריטשמאן, וירושניא. והובא למנוחות בבית"ח חב"ד אשר בני.

במוצאי השבת יצא הרבי ל'קידוש לבנה' ברוב עם.

אחר כך נערכה מסיבת מלוה מלכה לסיום הלכות ברמב"ם בשילוב קבלת פנים לשבים משליחות ברוסיה ע"י הארגון חמ"ה.

שבת קודש, ז' אלול:

שיחת הק' הראשונה של התועודות השבת נמשכה כשעה ובמהלכה היה שפע של ביאורים והסברים חדשים, מיוחדים ונפלאים, במושגים "שופטים", "יועצים" ו"נביא" - בקשר לפרשת השבוע והיעוד "אשיבה שופטין כבראשונה ויעצין כבתחילה". הרבי דיין בענינו המיוחד של כל אחד מאלו והדגיש את הצורך להפיק מכך הוראה בחיי היום יום בכל דור ודור בענין השמיעה, כמובן של ביטול וציות לשופטי, יועצי ונביאי הדור. הדברים נתבארו בהרחבה ונאמרו בהתלהבות קודש.

לאחר השיחה ובעצם גם לפני, בעת הניגונים, היתה שמחה גדולה והרבי עורר את השירה במרץ רב ופעמים רבות חזר והגביה את שתי ידיו הק' ביחד.

השיחה הבאה נפתחה בענין הכפילות - "אנכי אנכי הוא מנחמכם" - בהפטרה וגם בה היה דגש על כך שיש לקבל החלטות טובות בנושאים המדוברים וגם להשפיע על אחרים בנושא זה.

גם בסוף שיחה זו, השניה, היתה השירה בשמחה רבה. במהלכה הורה הרבי לשיר "יהי... שיבנה" ואחרי שניגן החזן ר' משה טלישבסקי שי' והקהל אחריו, התחיל הרבי בעצמו "ניעט ניעט".

בשיחה השלישית היו דברים קצרים על חלוקת המשקה. הרבי איחל כי יהיו אצל כולם שמחות בבחינת "וטוב לב משתה תמיד" וביחד עם "שויתי ה' לנגדי תמיד" הרי אלו שני תמידין ויהי רצון שנוכה להקרבת התמיד של בין הערבים בשבת זו. אחרי החלוקה התחיל הרבי בעצמו את ניגון ההקפות לאביו רלו"צ ז"ל.

במוצאי השבת יצא הרבי ל'קידוש לבנה' ברוב עם.

יום ראשון ח' אלול:

מעמד חלוקת השטרות לצדקה נמשך עד הערב, כלומר שהיה קהל עצום. התפילות מנחה וערבית נערכו כזו אחר זו ואחרי ערבית שוב חילק הרבי שטרות לצדקה.

יום שני ט' אלול:

בבוקר התקבלו הידיעות ממוסקבה על ההפיכה ועסקני חב"ד פנו בשאלה לרבי כיצד יש לנהוג בעקבות האירועים האחרונים. כידוע, בימים אלו שוהים ברחבי ברית המועצות עשרות רבות של פעילים צעירים המבצעים את מפעלי הקיץ של חב"ד במסגרות שונות כמו מחנות קיץ, סמינרים לנוער ומסעות של הפצת יהדות על פני כל המדינה.

המענה של הרבי היה חד משמעי: 'בתמון הכי גדול קבלתי השאלה - כפשוט ימשיכו בכל התכניות שלהם, כולל הקייטנות עד גמירא כמתוכנן, וה' יצליחם ויבשרו טוב. אזכיר על הציון'.

דברי הרבי הופצו מיד בערים השונות ברחבי ברית המועצות וכצפוי נסכו עידוד ורוגע בין המוני הפעילים ואלו העבירו את תחושת הבטחון הגמור בהשית' כי הכל לטוב, אל אלפי החניכים במחנות הקיץ, בני הנוער בסמינרים ואלפי המשפחות של המתקרבים ליהדות ברחבי המדינה.

הרבי נסע לאוהל ובשובו, אחרי מנחה וערבית, חזר וחילק שטרות לצדקה.

עקב תאונת דרכים בה נהרג ילד מהשחורים ע"י רכב יהודי, הסיתו גורמים שונים ישראל נגד תושבי השכונה ובעקבות זאת החלו השתוללויות של קבוצות שחורים בשכונה ובליה אף הותקף ונדקר, רח"ל ל"ע ול"ע, צעיר יהודי מאוסטרליה, יעקב דחנבאום, שצעד לתומו בשרדת ברקלין וכעבור מספר שעות נפטר מפצעיו, הי"ד.

יום שלישי יר"ד אלול:

הרבי נסע לאוהל.

בצהריים התארגן הקהל כאופן ספונטני - באישור והוראת רבני השכונה - להפגנת מחאה על עמדתה הפאסיבית של המשטרה ובתביעה מהמשטרה להגביר את השמירה בשכונה. ההפגנה נערכה על שדרת איסטרן פארקווי כאשר הצומת נסגר לתנועה.

בערב, שב הרבי מהאוהל בדרך עוקפת מפני השיבושים בסדרי התנועה.

אחרי תפילות מנחה וערבית נשא הרבי שיחת קודש שנמשכה כחמישים דקות לערך. שניים היו הנושאים המרכזיים בשיחה - ימי הנישואין של כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ ג"ע (יום החתונה הוא ב"ג באלול והרבי אמר שהתקופה מתחילה משבת האיוריפופעניש' ואגב כך ביאר את מנהג עליית החתן לתורה בשבת שלפני הנישואין) ופרשת השבוע, 'כי תצא' בנושא הראשון עמד הרבי על ייחודו ומשמעותו של השם 'יוסף' ושייכותו לכלל ישראל וכו' ובענין השני הוסבר כי בעצם יהודי איננו שייך בכלל למלחמות מכל סוג שהוא, גם כמובן הרוחני, וגם כאשר מסיבה מסוימת

בצאת מסע הלוייה של הקדוש יעקב רחובאום הי"ד. הרב לוריץ שפירא קורא פרקי תהילים. משמאלו הרב שמואל בוטמאן ומימינו הרב יהושע הענט

ר' יעקב רחובאום הי"ד.

לפני שיצא מסע הלוי לדרוכו נשא דברים קצרים הרב שמואל בוטמאן שי אשר דיבר בהתרגשות, בקול חנוק מבכי אך בתוקף רב והסביר בפני נציגי התקשורת הרבים שנכחו במקום - עקב הפירסום הגדול לו זכתה הפרשה - כי אין כאן שני צדדים הנלחמים זה בזה (כפי שיש שניסו להציג זאת) אלא צד אחד המפריע לשלוות תושבי השכונה וביקש מכל האחראים להכיר באמת פשוטה זו ולהעמיד למשפט את המתפרעים. הרב יהושע הענט שי הודיע שבברכת רבני השכונה הוקמה קרן מיוחדת ע"ש הנרצח הי"ד - 'קרן יעקב' - שנועדה לסייע לנפגעי הפרעות.

מסע הלוי עבר דרך תחנת המשטרה, כאשר לאורך כל הדרך נישא הארון בידיים והמלוים קוראים תהילים פסוק בפסוק אחרי הרב לוי יצחק שפירא שי.

ליד תחנת המשטרה נשא הרב בוטמאן שוב דברים קצרים ותקע בשופר. משם הובל הארון לשדה התעופה בדרוכו לאוסטרליה.

התפילות במנין של הרבי היום התקיימו בזמנים הרגילים. אחרי תפילת ערבית חילק הרבי שטרות לצדקה.

יום חמישי י"ב אלול:

הרבי נסע לאוהל.

בשכונה שורד ב"ה שקט יחסי, כרחובות יש שמירה מוגברת והחיים חוזרים למסלולם הרגיל.

עליו לצאת למלחמה הוא תמיד נמצא מעל האויבים. הרבי התייחס גם למלחמות ומהומות בין אומות העולם והזכיר את הילקוט שמעוני המפורסם כי בעוד אומות העולם לוחמות, הקב"ה מודיע לישראל "הגיע זמן גאולתכם", ואת הניסים והנפלאות שנראו בשנה זו. (היו שראו בדברים האחרונים רמז למאורעות בשכונה בימים אלו).

בתוך השיחה היו דברים נפלאים על ההכנות האחרונות לגאולה. בין השאר אמר הרבי כי יש להתכונן לגאולה מתוך שמחה גדולה ואע"פ שאסור לאדם למלאות שחוק פיו שנאמר "אז ימלא שחוק פינו" הרי הרבי נ"ע שהוא הנשיא השמיני (בג'מטריא "אר") כבר הודיע שעומדים קרוב מאד לגאולה ולא נשאר אלא להתכונן אליה, ובלשונו - "עמדו הכן כולכם". הרבי גם הזכיר את הפצת המעיינות בחצי כדור התחתון - ארצות הברית ואוסטרליה - וכן האריך בענין 'ברכת כהנים'.

מיד אחרי השיחה בירך הרב שלמה הכהן איידעלמאן שי 'ברכת כהנים'. הרבי חייד וכשסיים הלה את הברכה אמר כשמצביע לעברו: "ראה כהן בציון - עד איז דאך א כהן".

אחר כך חילק הרבי שטר א' של דולר לכאריא לצדקה. כשעבר הלה בעת החלוקה אמר לו הרבי בחיך: "ישר כח".

יום רביעי י"א אלול:

בשעה 8:30 בבוקר נערכה מול '77' הלוייתו של הקדוש

אחרי השיחה חילק הרבי דולרים לצדקה. בין העוברים היו גם שלושה מבכירי אנשי המשטרה המקומית.

מיד לאחר החלוקה, החלה אסיפת חירום שהודיעו עליה מראש. בתחילה דיברו מפקדי המשטרה המקומית, שחזרו והבטיחו לעשות ככל הנדרש כדי לעצור את ההתפרעויות וכשסיימו את דבריהם ויצאו החלה האסיפה.

הרב נחמן שפירא שי' פתח בחזרה על דברי הרבי, אחרי דיברו הגאון ר' יהודה קלמן מארלאווי שי' מהבד"ץ של השכונה; הרב דוד ראסקין שי' מטעם הישיבה המרכזית והרב אפרים פיקארסקי שי' מטעם 'אהלי תורה'. הרבנים והמשפיעים עוררו את הציבור להגביר דווקא בימים אלה את שיעורי התורה ואת מעשי החסד, ופנו בבקשה מיוחדת בעיקר אל תלמידי הישיבה, להתעלם מהאירועים ולעסוק

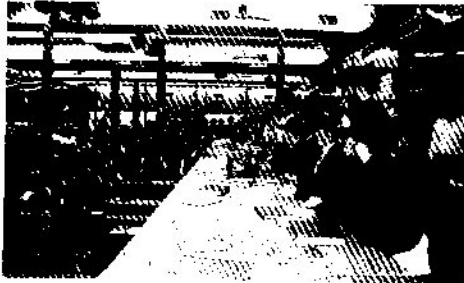
שיחת הק' בליל י"ג אלול

בערב שב הרבי מהאוהל בליווי משטרה נכבד ומלכותי.

בתפילות מנחה וערבית השתתף קהל גדול, שרו ניגוני חתונה (לרגל יום נישואי הרבי מהוריי"צ נ"ע) ואחרי תפילת ערבית היתה שיחת ק'. הרבי לא התייחס במפורש למצב, אבל חזר והזכיר (כבשיחתו הקודמת) שיהודי, מעצם מהותו, לא שייך למלחמה, והאריך בהסבר שהיהודי עומד, בעצם, מעל מגבלות העולם הזה.

'עקודות' נוספות משיחת הק':

נהוג לפתוח בברכה אך גם בברכות יש דרגות שונות והנעלית מכולן היא זו שקשורה בשמחת נישואין שהיא למעלה מהגבלה והרי היום מציינים יום נישואין של כ"ק מ"ח אדמור"ד נשיא דודנו; "והיה הבן הבכור לשניאה" - יהודי שונא את הגלות וממילא אין צורך בהסברים מדוע הוא 'מונח' ברצון לצאת מהגלות; בקשר לשמחת הנישואין - יש לעודד כי ראוי שהעורכים שמחת נישואין ירבו בשמחה, במספר הסעודות, וכן להרש ולבסס את המנהג של עריכת 'סעודת עניים' בשמחת נישואין; באחד (י"ג) באלול זוהי עת סגולה שכאור"א יעורר בעצמו את הישמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד; ועוד.

האסיפה ביום תמישי ב'סול

בתורה בהתמדה, במיוחד עם פתיחת ה'זמן' ביום ראשון הקרוב ט"ו אלול, יום התייסדות 'תומכי תמימים'. המנחה והנואם הראשי של כינוס החירום היה הרב שלום דובער העכט שי'. הוא דיווח על פעולות מטה החרום בימים האחרונים. גם הרב אבא פלטיאל מוועד הקהל נשא דברים, ושיבח את האחרות שגילו שאר הקהילות בעיר.

הגריק מארלאווי שליט"א מקבל את פני מפקד תחנת המשטרה לשעבר באסיפה המיוחדת

יום שישי י"ג אלול - יום נישואי כ"ק אדמור"ד מהוריי"צ נ"ע:

הרבי נסע לאוהל ושב כשעה לפני כניסת השבת. תפילת מנחה נערכה אחר כך בזאל הקטן למעלה.

מפקד תחנת המשטרה מקבל דולר מידו הק' של הרבי

שבת קודש פרשת תצא, י"ד אלול:

בשבת היתה שמירה מוגברת מטעם המשטרה ומטעם השכונה ובי"ה היתה שבת שקטה.

הניגונים המלוים את הרבי בימים אלו הם, ניגוני חתונה. זאת, לאור ה'שטורעם' בשיחות הק' אודות ימי הנשואין של הרבי מהור"צ נ"ע. ענין זה תפס מקום מרכזי בהתועודות השבת.

תחילת ההתועודות היתה בעיני פרשת השבוע - 'כי תצא'. הרבי הרחיב את הדיבור על המשמעות הרוחנית של 'ציאת' הנשמה מאיגרא רמא עד לעולם הזה כדי להלחם עם החומיות והסביר כיצד המעבר מ'כי תצא' ל'כי תבוא' מגלה כי תכליתה של המלחמה הוא לבוא אל הארץ, כניסה שתושלם במילואה עם ברא הגאולה ובעת הגלות קיימת ההוראה של 'מאך דא ארץ ישראל'.

שיחת הק' הראשונה עסקה בכל הנרשאים הללו בהרחבה והיא נמשכה יותר משעה. בסופה קישר הרבי את ענין הנשואין לגאולה ע"פ מה שנאמר במשיח 'ירום ונשא וגו'.

אחר כך, בשיחה השנייה, היתה התעוררות לאספקת צרכי החג לזוקקים, שלפי ההלכה יש להתחיל את שלושים יום קודם החג. וגם הדברים הללו שולבו בצדה מעניינת בפרשת השבוע שפוחחת בהלכות יפת תואר שיש בה דין 'ירח ימים' ומכאן נטב הדיבור לדין 'בן סורר ומורה' ודברים מאלפים בנושא החינוך.

בסיום שיחה זו הורה הרבי לחזן לשיר 'יהי... שיבנה' ועודד את השירה פעם אחר פעם.

לאחר מכן היתה שיחה נוספת. הרבי התחיל בענין חלוקת המשקה וחזרו והזכיר על אספקת צרכי החג לכל נצרך באמרו שראוי לעודד על כך כאשר הולכים לדבר בבתי הכנסת. לפני החלוקה היה ביטוי נדיר: הרבי איתל כי ע"י עלייתם של מנין יהודים מלמטה למעלה (לקבל את קנני המשקה ולהכריז על האירועים) תהיה עלייה מכל הארצות לארץ ישראל ובה עצמה - עליה עד גג בית המקדש (על משקל הילקוט שמעוני המפורסם בו נאמר שמשיח עומד על גג בית המקדש).

אחרי שהאחרון קיבל את הקנקן התחיל הרבי בעצמו את ניגון התקפות לאביו ז"ל.

מובן שהשתתפות בהתועודות העלתה את הציבור לעולם אחר והציבור היהודי התעלם לחלוטין ממה שהתרחש אותה שעה בחוץ, ממש מעבר לכביש. בצהרים התקיימה הפגנה של השחורים ובשעה 3 לערך היא עברה על פני איסטערן פארקווי. המפגינים מנו מאות אחדות בלבד, ומספר השוטרים היה כפול ממספרם.

במוצאי השבת התקיימה ב'770' התועודות מרשימה לרגל

יום ייסוד ישיבת 'תומכי תמימים' בליובאוויטש בשנת תרצ"ו. המעמד אורגן מטעם ההנהלה המרכזית בראשות הרה"ח ר' דוד ראסקין ש"י שהיה גם הנואם הראשי במסיבה ועמו שורה של מתועדים נכבדים: תחילה חזר הרב מיכאל אהרן זעליגזאן ש"י מהתועדות השבת, החסיד רבי יהודה חיסריק ש"י שזכה ללמוד ב'תומכי תמימים' בליובאוויטש עצמה סיפר זכרונות מהימים ההם. כן השמיעו דברים הרב יוסף מ"מ טננבוים, הג"ר שניאור זלמן לאבקאווסקי, הרב יצחק שפרינגר, הרב שלמה זרחי, הרב שלום מארזאזאו והרב יקותיאל ראפ, כולם אנשי תומכי תמימים המרכזית. איש איש בדרכו ובשפתו חזרו הרבנים ראשי הישיבה והמשפיעים ועמדו על תפקידו המיוחד של התמים הן כלפי עצמו והן כינר להאיר את הזולת.

במשך ההתועודות הודגשו ההישגים המרשימים של תלמידי הישיבה המרכזית במשך השנה האחרונה בשני התחומים הן בלימודים ועבודת ה' כראוי ל'תמים' והן בתחום הפצת היהדות בימי שישי ובעיקר בחדשי הקיץ כאשר בשנה זו נסעה קבוצה גדולה לפעול ולהפעיל במקומות שונים בעולם במסגרת ה'מרכז שליחות' והן בנסיעות לרוסיה וכד' ובכל זאת דוקא בישיבה המרכזית לא נפסקים סדרי הישיבה אף ליום אחד.

עם התחלת סדר הלימודים של חודש אלול הביע הרב ראסקין תקווה שבשנה זו תהיה תוספת ותגבורת גם לגבי השנה שעברה.

יום ראשון ט"ו אלול:

בסביבות השעה אחת בצהריים התקיימה ליד '770' הלווייתו של החסיד רבי יוסף נימוטין ז"ל. איש חם וישר אהוב ונאהב על הבריות שזכה להיות לעזר רב להגה"ק רבי לוי יצחק זצ"ל והרבניית הצדקנית מרת חנה נ"ע הוריו של, יבדלחטיא, כ"ק אדמור"ר שליטי"א בשנותיהם הקשות בגלות קזאחסטאן.

הרבי בהלווייתו של החסיד רבי יוסף נימוטין ע"ה

הרבי בעצמו יצא בעקבות מסע הלוייה וצעד כבוד
דרך לאחור הארון (עד הבתים הראשונים שמעבר לשדרת
קינגסטון) שם המתין עד שנסעו כל מכוניות המלוים. ליד
הפתח הכינו לרבי ספל מים והרבי נטל את ידיו (ד"פ על
כל יד, לסירוגין).

חלוקת השטרות לצדקה ארכה כשלוש וחצי שעות.
תפילות מנחה וערבית התקיימו בזו אחר זו ולאחר תפילת
ערבית היתה שיחת ק'. גם הפעם דובר בהרחבה על המשך
ימי הנשואין ובעיקר הורחב הביאור על מעלת היום - ט"ו
בחודש שבו "קיימא סיהרא באשלמותא".

השיחה ארכה כחצי שעה ונכללו בה נושאים רבים. להלן
אי אלו 'נקודות':

תשנ"ב היא ר"ת 'תהא שנת נפלאות בינה' לאחר שהשנה

חלוקת השטרות לצדקה - ט"ו אלול אחרי תפילת ערבית

החולפת היתה 'אראנו נפלאות' כי הראיה היא בחינת חכמה ואחר כך באים ל'בינה'; ט"ו אלול הוא יום יסוד 'תומכי תמימים' כלומר שיש להחזיר את עיני תומכי תמימים בתוך הבית הפרטי; שמחתו הגדולה של הרבי מוהרש"ב נ"ע בשמחת הנשואין של בנו הרבי מוהרי"צ ניכרת בגילוי החסידות שגילה בעת שבעת ימי הנשואין; ועוד.

אחרי השיחה שוב היתה חלוקת שטרות לצדקה.

כשיצא הרבי בסיום החלוקה בירך נוסעים למטה ולמעלה: 'כתיבה וחתומה טובה'.

יום שני ט"ז אלול:

הרבי נסע לאוהל. אחרי תפילת ערבית חילק שטרות לצדקה. הדבר חוזר על עצמו כל ערב ברציפות מאז ע"ח אלול (1).

בערב נערכה באולם הגדול של 'אהלי תורה' שמחת הנישואין של הת' אהרן שי' בן המזכיר הרה"ח ר' יהודה לייב גרונור שי'. קהל רב של ידידי וקרובי המשפחה וכ' נטלו חלק בשמחה.

אחרי תפילת ערבית התקיימה חלוקת שטרות לצדקה.

תחילה דובר בהרחבה יחסית על עקרון ההודאה להקב"ה על כל הטובה שנותן לאדם, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בעבודת ה' של כל יום (החל מאמירת 'מודה אני'). כן דובר על תוכנו של חודש אלול ועל יום ה' אלול ועוד.

בשיחה הבאה דובר על המיוחד שביום שלישי בשבוע ולאחר מכן הורחב הביאור בעניין מצות ביכורים, והרבי אמר כי כשם שהביכורים היו הטוב והמובחר שבפירות, כך יש לתת לצדקה את הטוב והמובחר. כן הוסבר שהביכורים הם, בעצם, הטוב והמובחר שבל ארץ ישראל - וממילא שבכל העולם - וכך למעשיו של יהודי יש השפעה על כל הבריאה. הוזכר גם נושא ימי הנשואין של אדמו"ר מהור"י צ"ע, ועוד.

בין השיחות תירגם לאנגלית הרב שלום דובער העכט שי' אחר כך היתה עוד שיחה קצרה בה דובר על חלוקת 3 מטבעות לצדקה, והרבי איחל שתיכף ומיד יהיה "כי תבוא אל הארץ" בפועל, בגאולה השלימה, ואמר שסיום הכנס יהיה בניגון שקשור בגאולה.

הרבי רמז לחזון ר' משה טלישבסקי שי' להתחיל ז'אל שוין זיין די גאולה' וכל הילדים שרו בהתלהבות. הרבי עודד את השירה במרץ רב והניף את שתי ידיו הק' ביחד פעמים רבות.

אחר כך היתה חלוקת המטבעות ע"י מנהלי מחנות הקיץ. ה'ת' יוסף יצחק חזקוב שי' הגיש חוברת מיוחדת של מכתבים לרבי מילדי א'ן ישראל'. הרבי הביט בה ואמר: 'יישר כת, זאל זיין א ליכטיגע יאר פאר אלע. שנה טובה ומתוקה'.

הרבי נתן לו כמה חפיסות של מטבעות באמרו לתת לכל ילד שלוש מטבעות, והוסיף (בחינוך): 'און נעמען אויך פאר זי'.

לפני צאתו בדרך הרבי את כולם: 'לשנה טובה תכתב ותחתם'.

קריאת התורה - יום שני ט"ז אלול

יום שלישי י"ז אלול:

בשעות הצהריים שבו לקראון הייטס ילדי מחנות הקיץ א'ן ישראל' לכנים ר'בנות יעקביהודה - מחנה אמונה' לבנות, לרגל שובם התקיים כינוס צבאות ה' במעמד הרבי.

בשעה ארבע אחה"צ נכנס הרבי לביהמ"ד שהיה מלא בהמוני ילדים כ"י. בדרכו למקומו עודד את שירת הילדים בידו הק' ואף פנה לעבר חלונות העזרת נשים' (מצד קינגסטון) שם הצטופפו רבים. בתפילה שרו הילדים את הניגונים הרגילים והרבי עודד בכל פעם.

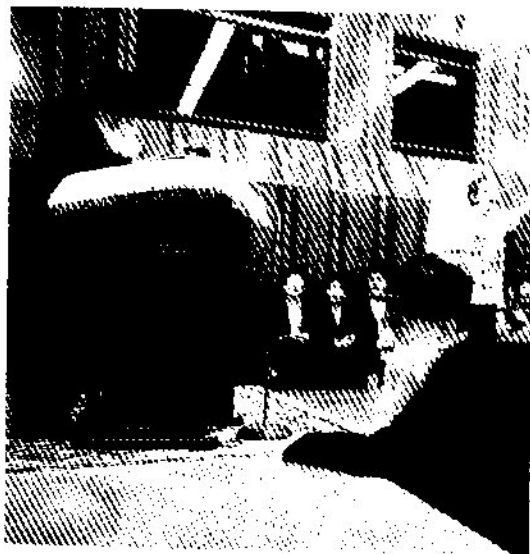
מיד לאחר סיום התפילה ניגש הרבי אל הסטנדר השני המכוון כלפי הקהל, והרב שמעון העכט שי' פתח בתכנית. הילדים אמרו את י"ב הפסוקים, וניכר היה שהרבי אומר ביחד אתם. שרו זוי וואנט משיח נאו', ושוב הרבי עודד, הפעם יותר בחחק ולכל הכיוונים. וכעת פתח הרבי בשיחת הק'.

הרבי בכניסתו לכינוס צבאות ה' - ט"ז אלול

הרבי מעודד את שיחת הילדים

בעת השיחה לצבאות ה' - ט"ז אלול

יום רביעי ח"י אלול:

הרבי נסע לאוהל ובשוכו, בסביבות השעה תשע, התפללו מנחה וערבית, השיר המלוה בתפילות הוא 'מהרה ישמע' מניגוני חתונה.

בסוף התפילה הביט הרבי לעבר המיקרופון ומיד הכינו את הסטנדר ואת מערכת ההגברה לאמירת שיחה.

תפילת ערבית התקיימה בזמן הקבוע ואחריה היתה חלוקת שטרות לצדקה. להרב מוטיה פלס שי נתן הרבי דולר נוסף: 'פאר'ן דבר מלכות'.

עם תום החלוקה ניגש הרב לייבל זיינץ שי ועמו הרב שניאור זלמן חאנין שי והגיש לרבי 24 ספרי תניא שנדפסו זה עתה במקומות שונים בעולם. הרבי נתן לו דולר נוסף ואמר: 'יישר כח. הצלחה רבה פאר די עתידים לבוא'.

אחרי שיצא הרבי מבית המדרש היתה התוועדות חסידית לרגל חיי אלול בה התוועד בעיקר המשפיע הרה"ח ר' אליהו חיים רויטבלאט שי'.

יום החישי י"ט אלול:

הרבי נסע לאוהל.

אחרי תפילת ערבית היתה חלוקת שטרות לצדקה. הפעם - 2 שטרות לכאור"א.

אחר-כך התקיימה אסיפה של הציבור בקראון הייטס כהמשך לאירועי השבוע שעבר. בתחילה שודרו לאוסטרליה דברי ניהומין שנשא הרב שמואל בוטמאן שי' למשפחתו של הקדוש יעקב רוזנבאום הי"ד. אחר-כך דיברו נציגי המשטרה, שהתחייבו כי מעתה תהיה שמירה מוגברת, וכיום שני הקרוב (לייבור דיי', שהוא יום אידם) יהיו בשכונה שוטרים ככל הדרוש. עסקנים שונים מהמטה המיוחד דיברו על אירגון השמירה ועוד.

במשך האסיפה חזרו והדגישו פעילי השכונה כי קראון הייטס עדוכה לקבלת האורחים ובע"ה אין כל מקום לחששות ח"ו.

יום שישי כ"ף אלול:

אף שהכריזו אחרי תפילת שחרית על זמן תפילת מנחה הודיע הרבי בצהריים שכוננתו גם היום לנסוע לאוהל (פעם רביעית בשבוע זה).

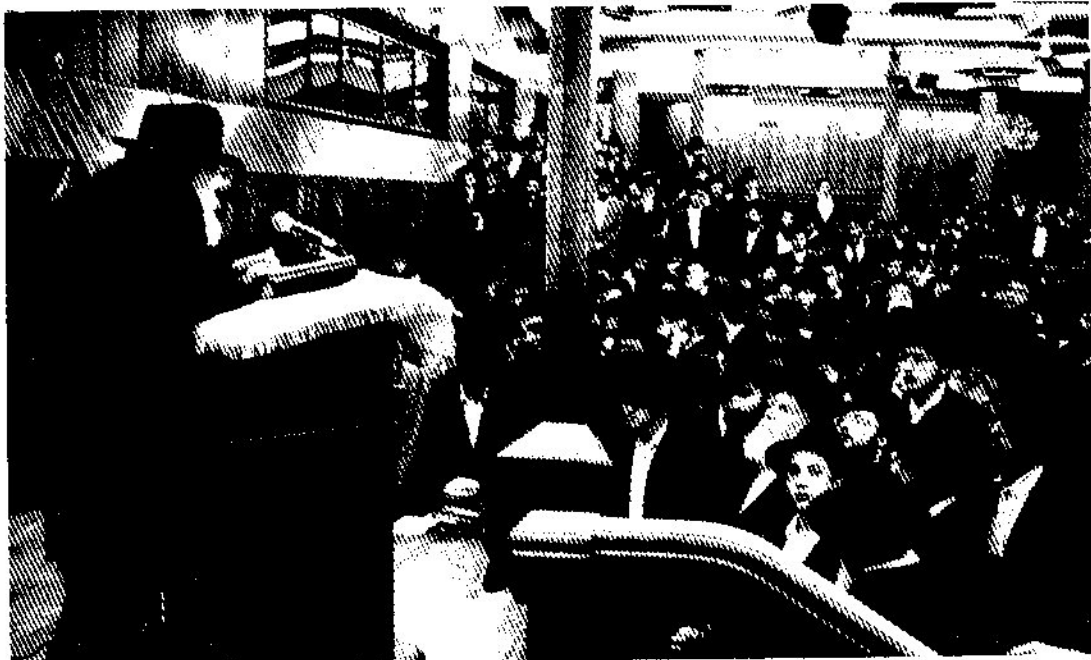

שיחת הק' היתה קצרה יחסית ועיקרה היתה התעוררות לנצל את יום הסגולה בו מתחילים י"ב הימים האחרונים של השנה שנועדו לתקן את כל השנה, יום לחודש'. הרבי פירט כי על משקל הפתגם המפורסם שחיי אלול נותן חיות בעבודת כל חודש אלול, העיקר הוא פעולות ממשיות בתורה, עבודה וגמילות חסדים, שלושת הקוים שרמוזים גם בראשי התיבות השונים של אלול.

בסוף שיחה זו היתה חלוקת השטרות לצדקה, והפעם 2 שטרות לכאור"א.

במשך החלוקה חיך במיוחד לכמה מהעוברים. לחייט מר האנס נתן שני שטרות נוספים - 'עבור הסורטוק החדש'. להרב טוביה פלס שי' נתן הרבי עוד שני שטרות: 'אפגעבן אויף צדקה אין ארץ הקודש'.

לחתן וכלה שנישאו הערב נתן הרבי שטרות נוספים וברכות במאור פנים.

בעת השיחה - יום רביעי חיי אלול

"במצאי מנוחה" הסליחות במוצאי שבת

למעלה לבנו שנמצא בתוך שבעת ימי נשואיו, וכשעלה מזג לו הרבי 'לחיים' ונתן לו בקבוק משקה.

הרבי התחיל בעצמו לנגן את ניגון ההקפות לאביו רלוי"צ ז"ל ובאמצע השירה קרא לבניו של המנוח הרה"ח ר' יוסף נימוטין ע"ה ונתן גם להם בקבוק משקה - אחרי שמזג לכוסם - ואמר: 'פאונדער טיילן פאר עליית הנשמה'.

מוצאי שבת סליחות:

בשעה אחת לפנות בוקר התקיימה אמירת הסליחות הראשונות. למרות שבשנה זו התחילה אמירת הסליחות כשבוע לפני ראש השנה ורבים מהאורחים טרם הגיעו, היה המעמד ברוב-עם ונראו קבוצות-קבוצות משכונות אחרות בעיר הגדולה.

עם סיום הסליחות החל מעמד קבלת הפ"נים הנהוג מדי שנה. אלפים עברו ליד פתח חדרו של הרבי, הגישו את הפ"י לידיו הק' חכו בברכת: 'כתיבה וחתומה טובה'.

בעת הריקודים לפני אמירת הסליחות

לקראת השבת הופיע המכתב-כללי, איגרת הקודש של הנושאת את התאריך: ח"י אלול.

כחצי שעה לפני זמן הדלקת הנרות שב הרבי מהאוהל, תפילת מנוחה התקיימה אחר-כך בביהכניס הקטן למעלה.

שבת קודש פרשת תבא, כ"א אלול:

בשבת היה ב"ט 770 קהל רב. התלמידים חזרו, הראשונים מבין אורחי תשרי כבר באו בשער"מ ואווירת המועדים השתלטה.

מצות הביכורים - תוכנה הפנימי וההוראות שלה בעבודת ה' של כל יהודי בכל מקום - עמדה במרכז שיחות הק'. הרבי פתח בכך שהתחלת כל הפרשה "והיה כי תבוא אלא הארץ" קשורה בגאולה השלימה והנושא הבא הוא ענין הביכורים. הרבי האריך כיצד כל פרט בעבודת ה' צריך להיות נחשב בעיני כל יהודי, אפילו ילד קטן, כאילו הוא עומד בבית המקדש ועונה ואומר דבר תורה לפני הקב"ה בעצמו.

כאמור, זה היה הנושא המרכזי, ומלבדו נתבארו ענינים רבים כדרך אגב. זאת, בשתי שיחות הק' הראשונות. אחריו שרו "שובה ה' עד מתי" בהתלהבות גדולה והרבי הרבה לעודד את השירה באופן בלתי רגיל גם בשתי ידיו הק' ביחד. אחר כך הורה לחזן ר' משה טליש-בסקי שי' לשיר "יהי רצון... שיבנה". והיתה שיחה שלישית, קצרה, בה דובר על אספקת צרכי החג לנזקקים (הרבי התבטא כי כך יוכל הנצרך לומר סליחות במנוחה...) ואיחל שהגאולה 'תבוא' מיד בזמן זה ובבית זה 'סעון סעונטי'... לבסוף הזכיר על חלוקת המשקה והלוקחים לאירועים שונים עלו והכריזו.

אחרי אחרון הלוקחים אמר הרבי למזכיר הריל"ג לקרוא

קריאת התורה - יום שני כ"ג אלול

ש"ק פ' תבוא אל הארץ, כ"א אלול, שבת סליחות, ה'תנשא"א.

הרבי נסע לאוהל ובשובו, אחר תפילה ערבית היתה שיחת ק'.

הפעם היה הסגנון מיוחד במינו ואין ספק שכל הציבור כאן שרוי במידה זו או אחרת במצב מיוחד בעקבות שיחת ההתעוררות.

תחילה דובר על ענינו של יום, ג' דסליחות, בו אמרו רבותינו הק' מאמרי חסידות ברבים והרבי הורה ללמוד כמשך היום לפחות אחד מהם. בהמשך, הורחב הדיבור על המיוחד בשנה זו כאשר נצבים וילך נפרדות (בהתאם לסימן "פת בג המלך") ובכל זאת קשורות זו בזו והרבי ביאר ולימד הוראה משיעור חומש היומי של יום שלישי. בהמשך, היתה הוראה מפתיעה לערוך הלילה 'שטורעם' דיקע' התועודויות בהן לפחות אחד הנוכחים יצא מהמגבלות ויבוא לבחינת 'עד דלא ידע' - והרבי התבטא "אם כי מובן שאין לצאת לגמרי שהרי בכל זאת לא פורים היום". הוזכר גם הסיפור כי בליובאוויטש הלכו החסידים לסליחות כשהם 'מתגרנדים'.

כמובן שבעקבות שיחה זו היו רבים שהלילה הדירו שינה מעיניהם ב'שטורעמדיקע' התועודות' ב'770' או באחד מבתי הכנסת הסמוכים.

יום שלישי כ"ד אלול:

בשעה חמש אחר הצהריים, היתה שיחת הק' השנתית לנשי ובנות ישראל לקראת השנה החדשה. למעלה משעה נמשכו דברות הק' והרבי פירט וזרחיב כל ענין ברמה המובנת לכל ועם זאת בעמקות. עיקרי הנושאים: התבוננות בגדלות ה' כפי שהיא משתקפת מהבריאה (זריחת ושקיעת

יום ראשון כ"ב אלול:

חלוקת השטרות לצדקה נמשכה מספר שעות ותפילות מנחה וערבית נערכו בזו אחר זו, בתפילת ערבית אמר הרבי 'קדיש' לרגל יום היארצייט של הסבא הרה"ג ר' מאיר שלמה הלוי יובסקי זצ"ל.

אחרי ערבית התקיימה שוב חלוקת שטרות לצדקה.

יום שני כ"ג אלול:

בסביבות השעה שמונה וחצי נכנס הרבי לאמירת הסליחות ולהפתעת הקהל אחרי סליחות התקיימה חלוקת שטרות לצדקה (במקום בו מתקיימת החלוקה בתוך ביהכ"ס).

בתפילות היום אמר הרבי 'קדיש'.

היום הופיע המכתב השני בסדרת ה'מכתבים כלליים' לקראת השנה החדשה, המכתב נושא את התאריך: 'מוצאי

חלוקת השטרות לצדקה אחרי תפילת ערבית - יום שני כ"ג אלול

הגלות - בדומה לכך שגם נושא הביכורים קיים בעבודת ה'; "חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם" - שכל התורה כולה וכל המצוות ניתנו לו בפרט; דיון קצר בענין הברכה הראשונה והברכה האחרונה על הרימון בסעודת ר"ה; ועוד. הסיום היה בברכות שבקרב ממש יקויים בפועל "ושב ... ורחמך ושב וקבצך".

בסיום השיחה ירד הרבי מהבימה למקום המיועד לחלוקת השטרות לצדקה ונתן לכארי'א דולר אחד.

יום חמישי כ"ו אלול:

הרבי נסע לאוהל.

בניסוחו לתפילות מנחה וערבית - יום רביעי כ"ה אלול

היום כבר ניתן היה לקבוע בוודאות כי 'תשרי התחיל'. במשך כל היום זרמו האורחים מכל קצווי תבל ובערב, כאשר הרבי חזר מהאוהל, היה ביהכ"נס מלא מפה לפה. הפעם גודע מראש על אמירת שיחה לאחר תפילת ערבית והסטנדר הנוסף, זה שכלפי העם, היה מוכן מראש.

את השיחה התחיל הרבי במעלת הזמן, כאשר כבר מתכווננים לאמירת סליחות בפעם השישית ובשנת 'נפלאות אראנו' ואחר כך היה ביאור בפרשת השבוע - 'כי המצוה הזאת ... לא רחוקה היא ולא מעבר לים היא'. הרבי דייק לשם מה היה צורך באזהרה שהתורה איננה 'מעבר לים' לאותו דור שהיו במתן תורה וביאר כי אכן, בעצם, התורה היא 'מעבר לים', למעלה מעולם הזה, והעובדה שאפשר ללמוד אותה כאן היא אכן חידוש גדול. נושא זה התקשר בנושא התשובה ששייך במיוחד לפסוקים אלו ('כי המצוה הזאת') שבפרשת השבוע וכאן עורר הרבי על 'תשובה עילאה' מתוך שמחה גדולה ביותר, למעלה מעד דלא ידע, באמרו כי 'זהו עבודת היום!'

אלו היו עיקרי השיחה וכבררך אגב היו עוד כמה ענינים. ביניהם: 'יחודם של מאמרי אדמ"ר הזקן 'הקצרים' שלפעמים דוקא בהם קיים עומק מיוחד במינו. הרבי גם

701

מאמר

שיר המעלות ממעמקים

תש"ה

Maamar

Shir HaMaalos Mimamaakim,

5705

A Chassidic Discourse
by the Previous Lubavitcher Rebbe
R. Yosef Yitzchak Schneersohn ז"ל
The Third day of Selichos, 5705

Published by:

Sichos In English
788 Eastern Parkway
Brooklyn, New York 11213
(718) 778-5436
FAX (718) 735-4139

'שיחות באנגלית' סייעו בידי הציבור לקיים את הוראות הרבי ללמוד ביום ג' וסליחות ממאמרי היום. בתצלום: שער הקונטרס המיוחד השמש (וכו') והזינוך ילדי ישראל. כן היו דברים על פרשת השבוע, לימוד הוראות מפרקי אבות ועוד נושאים רבים. בסיום השיחה נתן הרבי למארגנות שטרות של דולרים לתת לכל אחת ג' שטרות וטרם צאתו מבית הכנסת בירך כפי הנהוג לברך בלשון יחיד: 'לשנה טובה תכתבי ותחתמי'.

יום רביעי כ"ה אלול:

ה'סליחות' החלו קצת מאוחר מהרגיל (ב-8:50). בתפילות היום אמר הרבי קדיש.

בצהריים נסע הרבי לאוהל. בשובו התפללו מנחה (בה אמר הרבי קדיש) ואזרייה תפילת ערבית.

בסוף התפילה פנה הרבי לעבר המיקרופון ומיד הכינו את הסטנדר לאמירת שיחה. קרוב לשעה נמשכה שיחת הק'. היא נפתחה בביאור מהותו של יום כ"ה אלול יום בריאת העולם ובהמשך כללה נושאים רבים. להלן, מקצתם:

הסברים חדשים במשל שחיקת האבן שבכתר המלך להפצת פנימיות התורה; ביאור בפסוק 'ושב ה' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים' שבשיעור חומש היומי, תוך דגש על 'וקבצך' גם בעבודת ה' של יהודי בעת

הזכיר כי חסידים נוהגים היו להחשיב את היום בו הגיעו אל הרבי פעם ראשונה כיום ההולדת שלהם...

סיום השיחה היה בפסוק "כי קרוב אליך הדבר מאד בפיך ובלבבך לעשותו" ואחר כך היתה חלוקת שטרות לצדקה. שני שטרות לכל אחד. כאמור, היום כבר הגיעו אורחים רבים והחלוקה נמשכה, איפוא, כארבעים דקות. לאור דברי הרבי על שמחה גדולה, העומדים מסביב שרו בהתלהבות והרבי אפילו עודד את השירה בעוז תוך כדי חלוקה.

בינתיים השתרך מהוץ לבית הכנסת תור ארוך של ממתנים למסור 'פנינים'. הפעם הראשונה בה קיבל הרבי 'פנינים' בשנה זו היתה, כזכור, במוצאי השבת לאחר הסליחות הראשונות וכפי שפורסם מלכתחילה - הערב הוא הפעם השניה. במוצאי השבת מסרו רוב תושבי המקום וראשוני האורחים ואילו היום נראו ה'פנים חדשות' שהגיעו במשך השבוע.

מספר דקות אחרי השיחה נפתחו הדלתות והרבי עמד בפתח חדרו וקיבל את ה'פנינים' כשהוא מברך את כאריא ב'כתיבה וחתומה טובה'. התור התקדם במהירות ובתוך פחות משעה עברו כולם. המעמד הסתיים בשעה אחת עשרה בערך. בכך תמו, בעצם, אירועי יום נוסף, של סיום השנה והכנה לשנה החדשה. אמנם, רבים בכלל לא מיהרו לנות הרי הרבי אמר הערב כי "עבודת היום היא תשובה עילאה מתוך שמחה גדולה"... ובנוסף לכך, רבים שהגיעו היום (גם אם לא בפעם הראשונה) שמו דגש על כך שבשיחת הק' היה איזכור לכך שהיום בו החסיד בא אל הרבי נחשב כיום בו נולד...

יום שישי כ"ז אלול:

הסליחות ותפילת שחרית נערכו במועד הרגיל ובצהריים נסע הרבי לאוהל (זה היום השלישי ברציפות) ושב רק לעת הדלקת הנרות. אחרי כמה דקות יצא לתפילת מנחה בזאל הקטן (למעלה).

לפני השבת הופיע המכתב כללי השני לראש השנה.

שבת קודש פרשת נצבים, כ"ח אלול:

במשך השבת, שבקביעות השנה חלה ממש בסמוך לראש השנה, כבר היתה לאירת ימי המועדים שליטה מוחלטת בתפילות, באמירת התהלים בכוך ובעת ההתוועדות (לפחות מבחינת הצפיפות...). בתפילות היתה מורגשת שמחה והרבי עודד בעיקר ב'לכה דודי בקבלת שבת וכן בקטעים נוספים. באמירת התהלים ישב הרבי עד סיום ספר ראשון ומאו ועד גמירא עמד.

התוועדות השבת היתה, מן הסתם, הארוכה ביותר במשך כל השנה (כאילו כדי 'אריינאפן' בשנת 'אראנו נפלאות'...)

והיא הסתיימה קרוב לשעה תש אה"צ. בתור שכזו היא כללה שפע עצום של נושאים שונים. גם המבנה שלה היה מיוחד - כל השפע הזה בא בשתי שיחות ק' ארוכות, וגם השמחה היתה גדולה. בתחילה שרו 'ואל שוין זיין די גאולה' והרבי עודד בשתי ידיו הק' ובין שתי השיחות שרו 'שובה ה' עד מתי...' בהתלהבות גדולה והעידוד היה במשנה תוקף.

להלן, איזכור תמציתי בלבד של חלק מהנושאים והביטויים המיוחדים:

מעלת הזמן - בתוך שלושת הימים הסמוכים לראש השנה, שבת-קודש והשבת השניה נימי הסליחות; הקשר של כל זה לגאולה והבטחון הגמור שתבוא מיד (ר"ת משה, ישראל הבעשי"ט ודוד המלך שכל אחד מהם קשור במיוחד בגאולה); הפקת הוראות מפרשת השבוע - "כי קרוב אליך...", פסוק שמהוה יסוד לספר התניא; המעבר מ'אראנו נפלאות' ל'נפלאות בכל' - רמז שמשמעו כי לא יהיה רגע אחד בשנה שאיננו 'נפלאות', כי הנפלאות הן 'בכל'; על 'נצבים היום' ואמר בחסידות שהיינו בדוגמת 'נצב מלך' ומכאן שכל יהודי הוא בבחינת מלך שהשליטה בידו ואין לו להתפעל ממה שאומר הצד השני...

סיום השיחה הראשונה היה בציון העובדה שבמשך השנה שחלפה עלו לארץ ישראל יהודים רבים והרבי איחל כי יתקף ומיד יקויים היעוד 'ארו עם ענני שמיא וכל עם ישראל יהיה בארץ ישראל'.

השיחה השניה נפתחה בביאור נוסף בענין שלשת הימים הסמוכים ל'רה ולאחר מכן היתה התעוררות לדאוג לספק את צרכי החג לנזקקים. מכאן נסב הדיבור על דרשת חז"ל "די מחסורו - אפילו חמישים איש רצים לפניו" והרבי עמד על כך שבימינו אין לכך מקום כשהוא אומר בחיך כי בודאי בין המסובים בהתוועדות אין אף אחד המעונין שבטרום יצא לרחוב ירוצו חמישים איש ורק אחד כך יצא הוא עצמו... ואפילו ראשי מדינות אינם נוהגים כך. ואולם, כיון שהדבר מפורש בתורה מוכן שיש בכך תוכן מסוים, אלא שלא בכל הזמנים הדבר בא לידי ביטוי בהנהגה בעולם.

עוד בשיחה זו: חשיבותם של מלמדי הינוקות של בית רבן; קדושתם של כל חלקי התורה ובכלל זה הסימנים שבתורה כמו 'פת בג המלך' (שכאשר ר"ה חל בימים ב' וג' נצבים וילך נפרדות); התעוררות ללימוד הלכות המועדים שהזמן גרמא; ועוד. לבסוף הזכיר הרבי כי אלו שהעמידו בקבוקי משקה יעלו למעלה וביך שתיכף ומיד יעלו כל ישראל מהגלות לגאולה ולירושלים עיר הקודש ולקודש הקדשים עצמו!

ציוין כי בין לוקחי המשקה היו כאלו הנוסעים לחגים לרוסיה.

אחר כך התחיל הרבי את ניגון ההקפות לאביו רלו"צ

ז"ל, הורה לשי"ץ לשיר י"ה"ר... שיבנה' והתחיל בעצמו ציעט נייעט, כשכל העת עודד את השירה פעמים רבות וכמובן שהציבור הגביר את הקצב ואת ההתלהבות.

התפללו תפילה מנחה ואחריה ישב הרבי לאמירת שני הפרקים האחרונים של פרקי אבות בפעם האחרונה השנה ויצא מבית הכנסת כשמעודד את השירה.

(המוציא את ספר התורה לקריאה במנחה טעה ולא הוציא את הס"ת של משיח. כשהעידו לו על כך מסר את הספר שבידו למישהו אחר והוציא את הס"ת של משיח. הרבי שאל את המזכיר הריב"ק מה עם הספר הראשון והוא ענה שיקראו בו במנין אחר).

תפילת ערבית של מוצאי שבת שנערכת בדרך כלל בבית הכנסת הקטן למעלה התקיימה בבית הכנסת הגדול, בגלל הקהל הגדול בלעה"ר.

במשך הלילה יצא לאור 'קונטרס ראש השנה - תשנ"ב' מי שרצה יכול היה למצוא בו קשר מענין לסיום שנת אראנו נפלאות'. הכונה היא לקטע הקרוב לסופו (בסעיף ח):

"בסוף זמן הגלות, שנשארו רק כמה רגעים שקודם ליום הוא שיתקע בשופר גדול, [ויתירה מזה, שבנוגע לכמה ענינים התחיל כבר הענין דיתקע בשופר גדול... ועאכ"כ בזמן האחרון שראו במוחש שכ"כ שהיו תחלה במצב של אובדים ונדחים רח"ל התעוררו בתשובה ע"י התקיעה בשופר גדול...". והערה 61: "להעיר שמאמר זה נאמר לאחרי ההתעוררות שלאחרי מלחמת ששת הימים (המור"ל)".

ערב ראש השנה:

הסליחות התחילו במועד הרגיל (8:30) ולפני התיבה עבר השי"ץ הקבוע הרב יוסף הלוי ויינבערג שי. הן נאמרו ברוב עם ובהתעוררות ומשכו שעה ארוכה. לפחות בחלקים מסוימים ניכר היה בבידור כי הרבי אומר במחינת מיוחדת. אמירת הסליחות נמשכה עד קרוב לשעה עשר ואז יצא הרבי מבית הכנסת.

השיר המלוה היום הוא 'מיין ה', שירו של אדמו"ר הצמח צדק שהיום חל יום הולדתו ומזלו גובר'.

מעת סיום הסליחות ועד התחלת תפילת שחרית במנין של הרבי היתה שהות ממושכת. הקהל בבית הכנסת הלך וגדל עם האורחים שהגיעו בינתיים. תושבי המקום ואחרים שזמנם לא פנוי מיהרו להתפלל, אך הבחורים ורוב האורחים עסקו בהכנות לתפילה, בלימוד המאמר ה'שיר' לראש השנה ואלו שהגיעו רק היום הכינו את הפ"ג שלהם. הציבור ניצל את ההפסקה גם לחתימה על הפ"ג הכללי שאגב, בשנה זו גדל בהרבה מספר החותמים הודות לקריאה של התעד העוסק בכך במודעה ב'כפר חב"ד' בה פורסם על האפשרות לשלוח את החתימות מכל קצויה תבל באמצעות הפאקס.

בחוץ התקיימו באותה שעה עבודות אחרונות להכשיר את הכניסה והיציאה לבית הכנסת למעבר של אלפי איש, שכן בעקבות הבניה שונן, כידוע, מברואת ומוצאי בית הכנסת. אחרים מיהרו בינתיים לסיים את התפילה ולצאת ל'אהל'.

במשך זמן זה (בערך בשעה 11) יצא הרבי למקוה וכאשר היו מוכנים לתפילת שחרית כבר היתה השעה 12:30. הרבי צעד בודדות לעבר מקומו כשבידו מלבד הסיידור דף מוגדל של נוסח 'התרת נדרים'. עם סיום התפילה עלו אל הבימה מנין של רבנים וזקני החסידים (הם הסבו על שני ספסלים. אחד פונה למזרח ואחד לצפון). הרבי ניגש אליהם ואמר את הנוסח כנהגו. כשהמנין סיים לענות 'כולם יהיו מותרים לך', אמר הרבי 'ישר כח' והוסיף:

'כתיבה וזחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה בתוך כלל ישראל, ובענין העיקרי - גאולה האמיתית והשלימה תיכף ומיד ממש,

ובפרט שישנם כמה סימונים לכך, החל מדברי חז"ל לפני שנים רבות ש'כלו כל הקיצין' ונשיא דורנו אמר שגם ענין התשובה כבר נפעל ולא נותר אלא להיות 'עמדו הכן כולכם', וגם במצב זה כבר במשך זמן,

שתהי' תיכף ומיד הגאולה האמיתית והשלימה וברגע זה כולנו 'בנערנו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו' נהיה בארץ הקודש, בירושלים עיר הבירה ובהר הקודש בבית המקדש, ועד לקדש הקדשים שבו נמצאת האבן שממנה הושחת כל העולם כולו, ומשם תתפשט הקדושה תיכף ומיד בכל העולם כולו 'ויהיה ה' למלך על כל הארץ', ר"ה 'ימלך לעולם ועד'.

הרבי סיים: 'עוד הפעם - כתיבה וזחתימה טובה' ופנה לרדת מהבימה.

הציבור כבר החל לשיר 'כתיבה וזחתימה טובה' אך עם רדתו מהבימה עצר הרבי והוסיף עוד שיחה קצרה בת כמה דקות. עיקרה - שלשת המעלות של השנה - היותה שנה מלאה (החדשים חשון וכסלו הם בני ל' יום), היותה שנה מעוברת והעובדה שחג הפסח חל בשבת וכחוצאה מזה יש שלימות מיוחדת בספירת העומר 'ממחרת השבת'.

גם אחרי תפילת שחרית המו בית הכנסת והחצר ושקקו חיים יחודיים. בינתיים השתרכו שלושה תורים נפרדים. מצד הכניסה הצדדית (זו שדרכה יוצא ונכנס הרבי בדרך כלל) השתרך התור למסירת הפנינים - אלו שהגיעו אחרי יום חמישי בערב, מול הכניסה הראשית נעמד תור הממתינים לקבלת הדולר ומכיוון החצר הסתדר תור של הנשים לקבלת הדולר. שכן, יום ראשון היום ואין מבטלים את הנוהג הקבוע של חלוקת הדולרים.

סמוך לשעה 2 החלו התורים לנוע. ראשונים ניגשו מוסרי הפנינים ובהם רבנים ואישי ציבור שמגיעים בקביעות בערב ר"ה. אחרי שהתור הזה הסתיים ניגשה המשלחת המיוחדת

למסירת הפ"נ הכללי בראשה עמדו גבאי ביהכנ"ס הרב זאב יחזקאל הכהן כ"ץ שי' והרה"ח מוקני וחשובי החסידים הרב ר' שניאור זלמן גורארי' שי'. הרבי שעמד בפתח החדר יצא מעט, קיבל את הפ"נ ועיין בו רגע ואחר כך השיב בברכה שהיתה, למעשה, שיחת ק' מאלפת. היא נמשכה קרוב לעשרים דקות והרבי אמר את רובה כשעיניו הק' עצומות. בין הדברים – הקשר של 'נפלאות בכל' עם ברכות 'בכל מכל כל'; ענינו של יום כיום ההולדת של אדמ"ר הצמח צדק וברכות נפלאות לגאולה בקרוב.

בסוף הברכה שיחה הזו עברו עוד אי אלו 'נמושות' של מוסרי הפני"ם ואחר כך חזר הרבי לחדרו לכמחצית השעה

שאחריה יצא לחלוקת הדולרים הקבועה של יום ראשון. מובן שרוב הציבור נמנע מללכת והמעמד נמשך רק כחצי שעה.

קרוב לשעה ארבע יצא הרבי לקבל פני"ם מעוד אי אלו מתאחרים לבוא ואז נסע לאוהל. לנסיעה זו הצטרפו כמדי שנה המזכירים הרב חזקוני והרב גרוניר שיחיו. הרבי חזר מהאוהל הק' לעת הדלקת הנרות ואחרי דקות ספורות יצא לתפילת מנחה בבית הכנסת הקטן למעלה.

במהלך תפילת מנחה זו היה המעבר מ'אראנו נפלאות' ל'נפלאות בכל'...